

Remissvar

Svar från Region Östergötland avseende Betänkande av Byggkontrollutredningen, Ordning och reda – förstärkt och tillförlitlig byggkontroll, SOU 2023:70

Handläggare: Andreas Widgren mha Lage Johansson och Stina Enebjörk
Verksamhet: Regionfastigheter
Datum: 2024-04-26

Innehållsförteckning

1 Remissvar Region Östergötland	3
1.1 Regionens inställning i frågan om sakkunnigkontroll	3
1.1.1 Motivering	3
1.1.1.1 Förtydligande av varför sakkunnigkontrollen är att betrakta som	3
överflödig	3
1.1.1.1.1 Nationellt samarbete	3
1.1.1.1.2 Tekniska riktlinjer Region Östergötland.....	3
1.1.1.1.3 Teknikutvecklare/riktlinjeägare.....	4
1.1.1.1.4 Projekthandbok.....	4
1.1.1.1.5 Projekteringsresurser	4
1.1.1.1.5.1 Arkitekt	4
1.1.1.1.5.2 VVS-projektör	4
1.1.1.1.5.3 Elprojektör	5
1.1.1.1.5.4 Elkraftprojektör	5
1.1.1.1.5.5 Konstruktör.....	6
1.1.1.1.5.6 Brandprojektör	6
1.1.1.1.6 Entreprenad.....	7
1.1.1.1.7 Entreprenadbesiktning.....	7
1.1.1.1.8 Den robusta sjukhusbyggnaden	7
1.1.1.1.9 Driftskedet.....	7
1.1.1.1.9.1 Rutiner	7
1.1.1.1.9.2 Säkerhet i händelse av brand	7
1.1.1.1.9.3 Säkerhet vid användning.....	8
1.1.1.1.9.4 Egenskapskrav gällande bärförmåga, stadga . 8 och beständighet	8
1.1.1.2 Förslag till andra åtgärder för förstärkt och tillförlitlig kontroll för att säkra de tekniska egenskapskraven gällande bärförmåga, stadga och beständighet	8
1.2 Sammanfattning.....	8

1 Remissvar Region Östergötland

1.1 Regionens inställning i frågan om sakkunnigkontroll

Region Östergötland har tagit del av rubr betänkande och inkommer härmed med svar på remissen.

Region Östergötland föreslår att byggnader som tillhör stat eller en region, till stora delar undantas förstärkta kontroller enligt förslaget under byggprocessen vid nyproduktion och vid om-/tillbyggnad samt under förvaltningsskedet.

Vi anser att hänvisningar till kollapsade hallbyggnader och liknande blir missvisande, då detta handlar om anläggningar med mycket stora spännvidder som inte kan betraktas som representativa för andra byggnadstyper i riskhänseende. En eventuell ändrad kravställning bör rikta in sig specifikt på denna typ av byggnader med undantag av ovan nämnda byggherrar och inte i den omfattning som förslaget beskriver.

Vi anser också att förslaget i sin nuvarande utformning står i strid med direktivets andemening om att inte fördyra byggandet mer än vad som är nödvändigt. Detta genom att förslaget skulle leda till en mycket större administration vid byggnation och i förvaltningsskedet och på så sätt göra byggprocessen och förvaltning betydligt mer tidskrävande och dyr.

1.1.1 Motivering

Ett införande av sakkunnigkontroll enligt förslaget skulle, förutom att orsaka ökade kostnader, i väsentlig utsträckning inverka negativt på byggtider och därigenom försvåra samt ytterligare komplicera och fördröja hela byggprocessen.

Enligt Regionens mening är den sakkunnigkontroll som föreslås dessutom, i vart fall för landets regioner, till stora delar inte relevant mot bakgrund av de rutiner och den organisation som finns för byggprocess och förvaltning. I merparten av regionernas byggnader finns driftorganisationen också på plats dygnet runt med anledning av den verksamhet som bedrivs i byggnaderna, såsom bl a akutsjukvård.

1.1.1.1 Förtydligande av varför sakkunnigkontrollen är att betrakta som överflödig

Landets regioner har ett väl utvecklat samarbete för likartat byggande av vårdlokaler inom ramen för PTS, Program för teknisk standard.

Vi ställer höga krav på våra byggprojekt. Detta är en förutsättning inte bara pga byggnadernas karaktär utan även eftersom stat och regioner enligt Plan- och byggförordning (2011:338) kap 6 § 6 är undantagna krav på anmälan i många fall.

Exempel på hur dessa höga krav säkerställs ges nedan i form av nationella samarbeten samt, som exempel i Region Östergötland specifikt; egen organisation, kravställning av upphandlade resurser mm.

1.1.1.1.1 Nationellt samarbete

Inom ramen för PTS finns riktlinjer, tekniska krav och även typrum. De tekniska kraven beskriver kravnivå utöver nuvarande BBR och anpassas över tid. Brukarråd finns för samtliga teknikområden, där regionernas sakkunniga är representerade och samarbetar med omvärldsbevakning och uppdatering.

1.1.1.1.2 Tekniska riktlinjer Region Östergötland

De tekniska kraven i Region Östergötlands tekniska riktlinjer beskriver kravnivå utöver nuvarande BBR och anpassas över tid, se bilaga 1. Av utrymmesskal i svarsmail bifogas endast VVS-riktlinje som exempel. Ett stort antal övriga filer kan skickas på anmodan.

1.1.1.1.3 Teknikutvecklare/riktlinjeägare

Region Östergötland har sakkunniga inom samtliga teknikdiscipliner som ansvarar för att ta fram kraven till de fastighetstekniska riktlinjerna och utveckla de tekniska fastighetssystemen. De ansvarar även för att planera underhåll av fastigheterna och följa upp driftavtalen.

1.1.1.1.4 Projekthandbok

Region Östergötland driver sina byggprojekt enligt en detaljerad process beskriven i Region Östergötlands Projekthandbok, se bilaga 2. Genom denna process säkerställs kravuppfyllnad och kvalitet.

1.1.1.1.5 Projekteringsresurser

Höga och specifika krav ställs för kvalificering av projektörer vid upphandling av dessa, på både företags- och individnivå. Exempel på detta följer nedan; utdrag ur senaste ramavtalsupphandling.

1.1.1.1.5.1 Arkitekt

Nedan avser krav, utöver krav på företagsnivå, för kvalificering av handläggande Arkitekt:

Erfarenhet från projektering i rollen som handläggande projektör av fyra (4) stycken projekt avseende något av följande: vårdlokaler för högkvalificerad vård på sjukhus (exempelvis operation, intensivvård, akutmottagning/akutvårdavdelning, förlossning eller neonatal) med arkitektarvode >1 000 000 exkl. moms per projekt. vårdlokaler för vårdavdelningar för slutenvård på sjukhus (exempelvis Medicinavdelning, Ögonavdelning, Ortopedavdelning, Kirurgavdelning, Barnavdelning, Gyn-avdelning m.m.) med arkitektarvode > 1 000 000 exkl. moms per projekt. vårdlokaler för mottagningar på sjukhus (exempelvis Medicinmottagning, Ögonmottagning, Ortopedmottagning, Kirurgmottagning, Barnmottagning, Gyn-mottagning, Habiliteringsmottagning, Rehabmottagning mm) med arkitektarvode >700 000 SEK -> exkl. moms per projekt. kunskap i ABK09, ska uppfyllas senast vid avtalsstart och kunna styrkas på anmodan under hela avtalstiden. Åberopade projekt ska avse systemhandling/huvudhandling och bygghandling, minst ett (1) angivet projekt ska även omfatta programhandling. Kravet kan uppfyllas även om handläggare varit övrig projektör i projekten men räknas då som 0,5 projekt vid kvalificering av handläggare varav fler projekt behöver anges. I minst två (2) projekt ska dock offererad konsult haft rollen som handläggare. (Exempelvis: företag X offererar Konsult A som handläggare. Konsult A åberopar två (2) projekt där denne haft rollen som handläggare och fyra (4) projekt där denne haft rollen som övrig projektör. Företag Y offererar konsult B som handläggare. Konsult B åberopar fyra (4) projekt där denne haft rollen som handläggare. Båda företagen uppfyller kvalificeringsgränsen.) Angivna projekt ska vara avslutade under den senaste 7-års perioden räknat från sista anbudsdag. Anbudsgivaren ska för prövning mot kvalificeringskrav bifoga ifyllda och av uppdragsgivare undertecknade handlingar 08.27A "Referensintyg Specialistvård" som verifikation av respektive genomförda referensprojekt. För handläggare godkänns även erfarenhet från genomförda projekt i tidigare anställning. För det fall uppdrag hos Region Östergötland åberopas som referens ska förfrågan ställas till följande e-postadress ByggprojektRLK@regionostergotland.se (mailet bör vara döpt till Referensuppdrag UC-2020-254) senast tio (10) dagar innan sista anbudsdag för att Region Östergötland ska kunna garantera att intyg hinner utfärdas. Referensintyg från Region Östergötland som åberopas men som inte inkommit denna väg accepteras inte i kvalificeringen.

1.1.1.1.5.2 VVS-projektör

Nedan avser krav, utöver krav på företagsnivå, för kvalificering av handläggande VVS-konstruktör:

Erfarenhet från projektering i rollen som handläggare för VVS av fyra (4) stycken projekt avseende något av följande - vårdlokaler för högkvalificerad vård på sjukhus (exempelvis operation, intensivvård, akutmottagning/akutvårdavdelning, förlossning eller neonatal) med VVS-konsultarvode > 1000 000 SEK exkl. moms per projekt. vårdlokaler för vårdavdelningar för slutenvård på sjukhus (exempelvis Medicinavdelning, Ögonavdelning, Ortopedavdelning, Kirurgavdelning, Barnavdelning, Gyn avdelning m.m.) med VVSkonsultarvode > 750 000 SEK exkl. moms per projekt. - vårdlokaler för mottagningar på sjukhus (exempelvis Medicinmottagning, Ögonmottagning, Ortopedmottagning, Kirurgmottagning, Barnmottagning, Gyn mottagning, Habiliteringsmottagning, Rehabmottagning m.m.) med VVS-konsultarvode >600 000 SEK exkl. moms per projekt. kunskap i ABK09, ska uppfyllas senast vid avtalsstart och kunna styrkas på anmodan under hela avtalstiden. Åberopade projekt ska avse systemhandling/huvudhandling och bygghandling. Kravet kan uppfyllas även om handläggare varit projektör

i projekten men räknas då som 0,5 projekt vid kvalificering av handläggare varav fler projekt behöver anges. I minst två (2) projekt ska dock offererad konsult haft rollen som handläggare. (Exempelvis: företag X offererar Konsult A som handläggare. Konsult A åberopar två (2) projekt där denne haft rollen som handläggare och fyra (4) projekt där denne haft rollen som projektör. Företag Y offererar konsult B som handläggare. Konsult B åberopar fyra (4) projekt där denne haft rollen som handläggare. Båda företagen uppfyller kvalificeringsgränsen) Angivna projekt ska vara avslutade under den senaste 7-års perioden räknat från sista anbudsdag. Anbudsgivaren ska för prövning mot kvalificeringskrav bifoga ifyllda och av uppdragsgivare undertecknade handlingar 08.27A "Referensintyg Handläggare" som verifikation av respektive genomförda referensprojekt. För handläggare godkänns även erfarenhet från genomförda projekt i tidigare anställning. För det fall uppdrag hos Region Östergötland åberopas som referens ska förfrågan ställas till följande e-postadress ByggprojektRLK@regionostergotland.se (mailet bör vara döpt till Referensuppdrag UC-2020-254) senast tio (10) dagar innan sista anbudsdag för att Region Östergötland ska kunna garantera att intyg hinner utfärdas. Referensintyg från Region Östergötland som åberopas men som inte inkommit denna väg accepteras inte i kvalificeringen.

1.1.1.1.5.3 Elprojektör

Nedan avser krav, utöver krav på företagsnivå, för kvalificering av handläggande Elkonstruktör:

Erfarenhet från projektering i rollen som handläggande elprojektör av fyra (4) stycken projekt avseende något av följande: vårdlokaler för högkvalificerad vård på sjukhus (ex vis operation, intensivvård, akutmottagning/akutvårdavdelning, förlossning eller neonatal) med elkonsultarvode > 1000 000 SEK exkl. moms per projekt. vårdlokaler för vårdavdelningar för slutenvård på sjukhus (ex vis Medicinavdelning, Ögonavdelning, Ortopedavdelning, Kirurgavdelning, Barnavdelning, Gyn avdelning mm) med elkonsultarvode > 750 000 SEK exkl. moms per projekt. vårdlokaler för mottagningar på sjukhus(ex vis Medicinmottagning, Ögonmottagning, Ortopedmottagning, Kirurgmottagning, Barnmottagning, Gyn mottagning, Habiliteringsmottagning, Rehabmottagning mm) med elkonsultarvode >600 000 SEK exkl. moms per projekt. kunskap i ABK09, ska uppfyllas senast vid avtalsstart och kunna styrkas på anmodan under hela avtalstiden. Åberopade projekt ska avse systemhandling/huvudhandling och bygghandling. Kravet kan uppfyllas även om handläggare varit övrig projektör i projekten men räknas då som 0,5 projekt vid kvalificering av handläggare varav fler projekt behöver anges. I minst två (2) projekt ska dock offererad konsult haft rollen som handläggare. (Exempelvis: företag X offererar Konsult A som handläggare. Konsult A åberopar två (2) projekt där denne haft rollen som handläggare och fyra (4) projekt där denne haft rollen som övrig projektör. Företag Y offererar konsult B som handläggare. Konsult B åberopar fyra (4) projekt där denne haft rollen som handläggare. Båda företagen uppfyller kvalificeringsgränsen) Angivna projekt ska vara avslutade under den senaste 7-års perioden räknat från sista anbudsdag. Anbudsgivaren ska för prövning mot kvalificeringskrav bifoga ifyllda och av uppdragsgivare undertecknade handlingar 08.27A "Referensintyg Specialistvård" som verifikation av respektive genomförda referensprojekt. För handläggare godkänns även erfarenhet från genomförda projekt i tidigare anställning. För det fall uppdrag hos Region Östergötland åberopas som referens ska förfrågan ställas till följande e-postadress ByggprojektRLK@regionostergotland.se (mailet bör vara döpt till Referensuppdrag UC-2020-254) senast tio (10) dagar innan sista anbudsdag för att Region Östergötland ska kunna garantera att intyg hinner utfärdas. Referensintyg från Region Östergötland som åberopas men som inte inkommit denna väg accepteras inte i kvalificeringen.

1.1.1.1.5.4 Elkraftprojektör

Nedan avser krav, utöver krav på företagsnivå, för kvalificering av handläggande Elkraftkonstruktör:

Erfarenhet från planering, utredning och projektering av förfrågningsunderlag och uppföljning som sakkunnig under entreprenadtid t o m driftsatt anläggning i rollen som handläggande elkonsult kraftförsörjning i minst tre (3) projekt avseende kraftdistributionsanläggningar som kräver hög driftsäkerhet inom exempelvis sjukhus, kärnkraftsanläggning, telecomanläggningar, kraftverk etc.omfattande: Selektivplaner för hög- och lågspänning Kraftdistribution inkl. tillhörande distributionsnät hög- och lågspänning innehållande system för viktig last (p-kraft) och övrig last (op-kraft) Reläskyddsinställningar Elkvalitetsutredningar Fjärrkontrollsystem/kraftövervakning Reservkraft Avbrottsfri kraft (UPS)Total entreprenadsumma för angivna projekt ska vara ≥ 8 milj SEK/projekt. Erfarenhet avseende Strategiarbete för utbyggnad av kraftförsörjningssystem i minst ett av åberopade projekt. kunskap i ABK09, ska uppfyllas senast vid avtalsstart och kunna styrkas på anmodan under hela avtalstiden. Angivna projekt ska vara påbörjade och avslutade under den senaste 7-års perioden räknat från sista anbudsdag. Anbudsgivaren ska för prövning mot kvalificeringskrav bifoga ifyllda och av uppdragsgivare undertecknade handlingar 08.27B "Referensintyg Elkraftsanläggning" som verifikation av respektive genomförda referensprojekt. För

handläggare godkänns även erfarenhet från genomförda projekt i tidigare anställning. För det fall uppdrag hos Region Östergötland återopas som referens ska förfrågan ställas till följande e-postadress ByggprojektRLK@regionostergotland.se (mailet bör vara döpt till Referensuppdrag UC-2020-254) senast tio (10) dagar innan sista anbudsdag för att Region Östergötland ska kunna garantera att intyg hinner utfärdas. Referensintyg från Region Östergötland som återopas men som inte inkommit denna väg accepteras inte i kvalificeringen.

1.1.1.1.5.5 Konstruktör

Nedan avser krav, utöver krav på företagsnivå, för kvalificering av handläggande Byggnadskonstruktör:

Erfarenhet från projektering i rollen som handläggare för byggnadskonstruktion i två (2) projekt avseende byggnadsstomme inkl. yttervägg och yttertak vid nybyggnation av lokaler för förvaltning (sjukhus, skolor, kontor) i byggnadsteknisk klass BR0 eller BR1 med minst totalyta 5000 m² BTA per projekt. Erfarenhet från projektering i rollen som handläggare för byggnadskonstruktion i två (2) projekt avseende anpassningar av byggnadsstomme vid ombyggnation av lokaler för förvaltning (sjukhus, skolor, kontor) med minst tre (3) våningar och med byggnadskonstruktörsarvode >250 000 SEK exkl. moms per projekt. Med våning avses våningsplan helt eller delvis bestående av verksamhetslokaler, ej endast teknikutrymme. kunskap i ABK09, ska uppfyllas senast vid avtalsstart och kunna styrkas på anmodan under hela avtalstiden. Projekten ska omfatta projektering fr o m förslagshandling t o m bygghandling. Kravet kan uppfyllas även om handläggare varit projektör i projekten men räknas då som 0,5 projekt vid kvalificering av handläggare varav fler projekt behöver anges. I minst ett projekt ska dock offererad konsult haft rollen som handläggare. (Exempelvis: företag X offererar Konsult A som handläggare. Konsult A återopar fyra (4) projekt där denne haft rollen som projektör och två (2) projekt där denne haft rollen som handläggare. Företag Y offererar konsult B som handläggare. Konsult B återopar fyra (4) projekt där denne haft rollen som handläggare. Båda företagen uppfyller kvalificeringsgränsen). Angivna projekt ska vara avslutade under den senaste 7-års perioden räknat från sista anbudsdag. Anbudsgivaren ska för prövning mot kvalificeringskrav bifoga ifyllda och av uppdragsgivare undertecknade handlingar 08.27 "Referensintyg" som verifikation av respektive genomförda referensprojekt. För handläggare godkänns även erfarenhet från genomförda projekt i tidigare anställning. För det fall uppdrag hos Region Östergötland återopas som referens ska förfrågan ställas till följande e-postadress ByggprojektRLK@regionostergotland.se (mailet bör vara döpt till Referensuppdrag UC-2020-254) senast tio (10) dagar innan sista anbudsdag för att Region Östergötland ska kunna garantera att intyg hinner utfärdas. Referensintyg från Region Östergötland som återopas men som inte inkommit denna väg accepteras inte i kvalificeringen.

1.1.1.1.5.6 Brandprojektör

Nedan avser krav, utöver krav på företagsnivå, för kvalificering av handläggande Brandprojektör:

Erfarenhet från projektering i rollen som handläggande brandprojektör för två (2) projekt avseende nybyggnader med brandtekniska krav som motsvarar dagens krav för lokaler i verksamhetsklass 5C eller 5D med minsta totalyta 4 000 m² BTA/projekt. Erfarenhet från projektering i rollen som handläggande brandprojektör för fyra (4) projekt avseende ombyggnad med brandtekniska krav som motsvarar dagens krav för lokaler i verksamhetsklass 5C eller 5D med brandprojekteringsarvode > 150 000 SEK exkl. moms/projekt. kunskap i ABK09, ska uppfyllas senast vid avtalsstart och kunna styrkas på anmodan under hela avtalstiden. Återopade projekt ska avse systemhandling/huvudhandling och bygghandling. Kravet kan uppfyllas även om handläggare varit övrig projektör i projekten men räknas då som 0,5 projekt vid kvalificering av handläggare varav fler projekt behöver anges. I minst två (2) projekt ska dock offererad konsult haft rollen som handläggare. (Exempelvis: företag X offererar Konsult A som handläggare. Konsult A återopar två (2) projekt där denne haft rollen som handläggare och åtta (8) projekt där denne haft rollen som övrig projektör. Företag Y offererar konsult B som handläggare. Konsult B återopar sex (6) projekt där denne haft rollen som handläggare. Båda företagen uppfyller kvalificeringsgränsen) Angivna projekt ska vara avslutade under den senaste 7-års perioden räknat från sista anbudsdag. Anbudsgivaren ska för prövning mot kvalificeringskrav bifoga ifyllda och av uppdragsgivare undertecknade handlingar 08.27 "Referensintyg" som verifikation av respektive genomförda referensprojekt. För handläggare godkänns även erfarenhet från genomförda projekt i tidigare anställning. För det fall uppdrag hos Region Östergötland återopas som referens ska förfrågan ställas till följande e-postadress ByggprojektRLK@regionostergotland.se (mailet bör vara döpt till Referensuppdrag UC-2020-254) senast tio (10) dagar innan sista anbudsdag för att Region Östergötland ska kunna garantera att intyg hinner utfärdas. Referensintyg från Region Östergötland som återopas men som inte inkommit denna väg accepteras inte i kvalificeringen.

1.1.1.1.6 Entreprenad

Entreprenader genomförs i princip alltid som utförandeentreprenad på sjukhus, vilket innebär att vi som beställare leder och styr projektering samt säkerställer att de samhällskrav, riktlinjer och projektprocesser som nämnts ovan uppfylls med egna resurser eller resurser som jobbar direkt på vårt uppdrag. Vid totalentreprenad förmedlas riktlinjer och övrig kravbild till entreprenör för inarbetning av dennes projekteringsorganisation. I övrigt är processen densamma att vi som beställare säkerställer att de samhällskrav, riktlinjer uppfylls genom att vi med egna resurser deltar under projektering och produktion genom granskning och de aktiviteter som beskrivs i våra projektprocesser.

1.1.1.1.7 Entreprenadbesiktning

Entreprenadbesiktningar sker fortlöpande, varvid säkerställs att entreprenaden är kontraktssenlig och fackmässigt utförd. Besiktningsman är opartisk och även uppmanad att notera s k B-anmärkningar vid de tillfällen denne anser att exempelvis projekteringsfel föreligger. Entreprenadbesiktningsmän deltar även i tidiga skeden för granskning av handlingar, dvs även här sker en sakkunnigkontroll.

Höga och specifika krav ställs för kvalificering även av besiktningsmän vid upphandling av dessa:

Utöver de 25 projekt som är kvalificeringskrav för respektive besiktningsman ges ett mervärde för antalet utförda besiktningar som besiktningsgruppen har erfarenhet av. Varje besiktning ger 0,5 poäng och max 200 projekt kan redovisas för besiktningsgruppen sammantaget, vilket ger max 100 poäng. Samma projekt kan anges för flera olika besiktningsmän i gruppen så länge nedanstående krav uppfylls för resp. besiktningsuppdrag. (Exempel: Besiktningsman Bygg åberopar 40 uppdrag, besiktningsman El/Tele/Data åberopar 20 uppdrag och Besiktningsman VVS åberopar 25 uppdrag. 5 av dessa uppdrag återkommer hos alla tre besiktningsmännen. Totalt poäng för erfarenhet av projekt är 42,5) Besiktningar ska avse ny-, om- eller tillbyggnad gällande lokaler för verksamhet på sjukhus eller likvärdigt. Med "likvärdigt" avses följande: Projekt utförda i eller vid uppförande av sjukhus/lasarett/vårdcentral. Även ny-, om- eller tillbyggnad av livsmedelsindustri, läkemedelsindustri, fängelse, rättspsykiatri, laboratorium, försvarsverksamhet eller liknande godkänns pga att dessa arbeten bedöms vara likvärdigt tekniskt krävande. Ej likvärdigt: Rum som avser teknikutrymmen. Entreprenader i eller vid uppförande av skolor, kontorsbyggnader, bostäder, butiker, hotell, gallerior eller liknande. Arbeten utförda i eller vid uppförande av byggnader som huvudsakligen är avsedda för boende, exempelvis äldreboende, där verksamhet drivs i kommunal regi eller av privata aktörer som agerar på uppdrag av kommun är inte heller att betrakta som likvärdiga. Åberopade besiktningar ska avse hela besiktningsprocessen exklusive garantibesiktning i ett projekt. Besiktningarna (ej garantibesiktning) ska vara avslutade de senaste fem (5) åren räknat från tidpunkten för sista anbudsdag. Besiktningar som avslutats för mer än fem (5) år sedan godkänns inte.

1.1.1.1.8 Den robusta sjukhusbyggnaden

Utifrån typ av byggnad utformas projekteringen efter guld, silver eller brons i Den robusta sjukhusbyggnaden, se bilaga 3.

1.1.1.1.9 Driftskedet

1.1.1.1.9.1 Rutiner

Genom att verksamheten är politiskt styrd kan inga investeringar initieras utan ett formellt beslut. Därför finns alltid en kontrollmekanism i samband med ingrepp i byggnaderna. Reinvesteringar och underhållsarbeten säkerställs kvalitativt genom detaljerade underhållsplaner, installationslistor innehållande komponenter som kräver extra underhåll/skötsel i våra byggnader etc.

1.1.1.1.9.2 Säkerhet i händelse av brand

1.1.1.1.9.2.1 SBA

I samtliga regionens byggnader bedrivs ett systematiskt brandskyddsarbete enligt SRVFS 2004:3.

1.1.1.1.9.2.2 Sprinkleranläggning

Revisionsbesiktas årligen enligt krav från SBF. Regionen har utsedda anläggnings-skötare för samtliga anläggningar.

1.1.1.1.9.2.3 Brandlarmsanläggning

Revisionsbesiktas årligen. Regionen har utsedda anläggningskötare för samtliga anläggningar.

1.1.1.1.9.3 Säkerhet vid användning

1.1.1.1.9.3.1 OVK

Genomförs vart tredje år. Regionen har anlitad driftentreprenör för skötsel av värme- och ventilationsanläggningar i fastigheterna.

1.1.1.1.9.3.2 Elanläggningar

Revisionsbesiktas enligt gällande regler för respektive anläggning.

1.1.1.1.9.3.3 Personhissar

Revisionsbesiktas enligt gällande regler. Regionen har drift- och serviceavtal på samtliga hissar.

1.1.1.1.9.3.4 Tryckkärl

Revisionsbesiktas enligt gällande regler.

1.1.1.1.9.3.5 Ronderingar

I regionens driftentreprenörs åtagande ingår rondering av samtliga invändiga och utvändiga ytor inklusive på yttertak.

1.1.1.1.9.4 Egenskapskrav gällande bärförmåga, stadga

och beständighet

1.1.1.1.9.4.1 Ronderingar

I regionens driftentreprenörs åtagande ingår rondering av samtliga invändiga och utvändiga ytor såsom exempelvis balkonger, fasader, fönster.

1.1.1.2 Förslag till andra åtgärder för förstärkt och tillförlitlig kontroll för att säkra de tekniska egenskapskraven gällande bärförmåga, stadga och beständighet

Vi föreslår att text i Allmänt råd Avd. A, 21 § EKS (populärt huvudkonstruktör) ändras från att vara allmänt råd och bör-krav till att vara ska-krav. Med nuvarande regelutformning finns en risk att bristande samordning mellan olika konstruktörer inom samma projekt leder till totalt sett otillräcklig bärförmåga och stadga. De fall som tas upp som exempel på bristande konstruktioner förefaller vara av den karaktären att de innehåller prefabkonstruktioner som projekterats av leverantör vilken saknar helhetsansvar för byggnadens konstruktion.

1.2 Sammanfattning

Sammanfattningsvis anser Region Östergötland att förslaget om förstärkta kontroller under byggprocessen och förvaltningsskedet ska avslås alternativt att byggnader som tillhör staten eller en region ska undantas från krav på dessa både vid nyproduktion och om-/tillbyggnad.

Mot bakgrund av hur landets regioner organiserar byggande och förvaltning av fastighetsbestånd, att regionerna inte bedriver verksamhet i vinstsyfte och den höga nivån på regioners kravställning anser vi att fördelarna med att undanta dessa överväger eventuella nackdelar.

Bilagor: Bilaga 1 Riktlinjepaket (decimerat enligt ovan), Bilaga 2 Projekthandbok, Bilaga 3 Den robusta sjukhusbyggnaden